

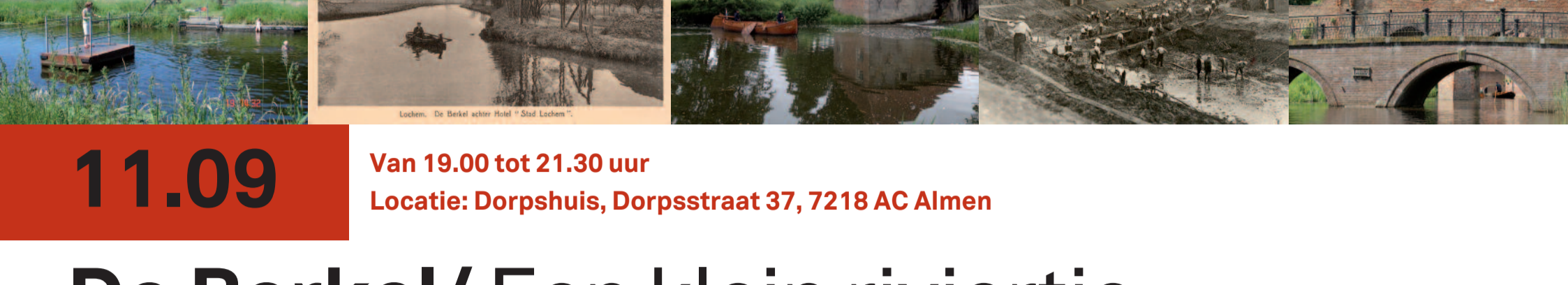
Achterhoek College

Wat je over de Achterhoek moet weten

Met onderstaand programma van het Achterhoek College voor 2018 biedt het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers na de succesvolle eerste twee leergangen een nieuwe serie colleges aan voor iedereen die inzicht wil krijgen in de Achterhoek en de Achterhoekse samenleving. Opnieuw kunnen de deelnemers kennismaken met veel uiteenlopende aspecten van de Achterhoek. Daarvoor is een interessant team van docenten aangetrokken, stuk voor stuk erkende autoriteiten op verschillende vakgebieden. Om de Achterhoek nog beter te leren kennen, worden de colleges op verschillende interessante locaties gegeven; zo zijn we onder meer te gast bij kasteel De Wildenborch, Historisch Museum De Scheper te Eibergen en het Nationaal Onderduikmuseum te Aalten. De leergang is bedoeld voor mensen die in de Achterhoek of Liemers (komen) wonen en werken en die belangstelling hebben voor de Achterhoekse samenleving vanuit historisch, economisch, cultureel en sociologisch perspectief. Het Achterhoek College biedt de mogelijkheid om met name culturele en cultuurhistorische onderwerpen uit te diepen. Tijdens de colleges is er volop gelegenheid om elkaar te ontmoeten en kennis te delen. Deelnemers die alle colleges hebben gevolgd ontvangen na afloop een certificaat.

- Ontdek nieuwe inspiratiebronnen voor een sterke Achterhoek
- Werk mee aan een vitale regio
- Kom netwerken en kennis delen
- Leer meer over de (cultuur)historie van de Achterhoek
- Verkrijg meer inzicht in de eigenheid van de regio
- Maak kennis met interessante mensen uit de Achterhoek

Programma 2018

11.09

Van 19.00 tot 21.30 uur
Locatie: Dorpshuis, Dorpsstraat 37, 7218 AC Almen

De Berkel/ Een klein riviertje met een grote geschiedenis

College door Jaco van Langen

Het college vangt aan met een korte wandeling langs de meanders van de Berkel bij Almen waarbij de nieuwe inzichten op het gebied van waterbeheer worden toegelicht. Daarna wordt het college voortgezet in het Dorpshuis van Almen waarin de geschiedenis van de Berkel aan de orde komt en de invloed die de mens op het riviertje door de eeuwen heen, te beginnen in de Romeinse tijd, heeft gehad. Aandacht zal ook worden geschonken aan het economisch belang dat de Berkel ooit had, toen er nog watermolens aan de oevers van de rivier stonden en de zogenaamde Berkelzomp (kleine platbodems) goederen en grondstoffen van en naar het Duitse achterland transporteerden.

Jaco van Langen is projectmanager bij de unit Projecten van Waterschap Rijn en IJssel. Na zijn studie Cultuurtechniek (1986) aan de HBCS in Velp begon hij zijn loopbaan als geohydroloog bij TAUW Infra Consult. Vanaf 1992 was hij werkzaam bij Heidemij Advies (later Arcadis) als projectleider op het gebied van water- en natuurbeheer. Vanaf 2000 werkt Jaco bij het waterschap en heeft de leiding over multidisciplinaire projecten in het landelijk gebied waarin vaak het gebiedsproces centraal staat.

25.09

Van 19.30 tot 21.30 uur
Locatie: De Wildenborch, Wildenborchseweg 20, 7251 KG Vorden

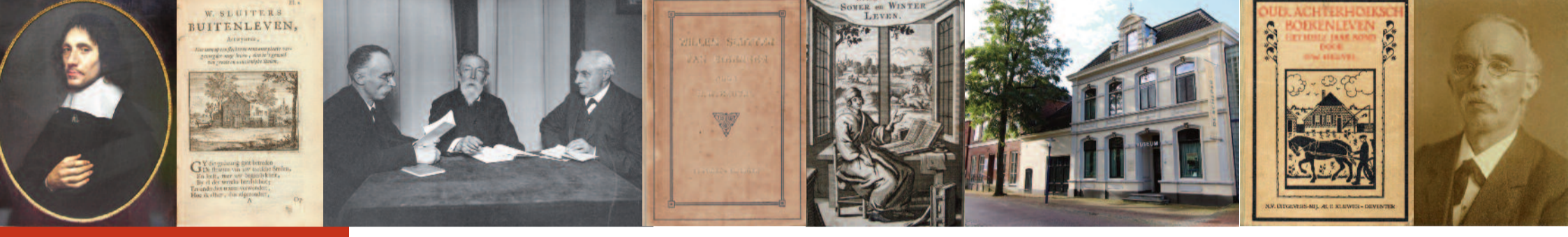
De Wildenborch/ Het beheer van een landgoed

College door Evert-Kees en Jennine van de Plassche-Staring

De vermaardheid van kasteel De Wildenborch is grotendeels te danken aan de dichter/landman A.C.W. Staring die op zijn landgoed talrijke innovaties op het gebied van de landbouw en waterbeheersing in de praktijk bracht. Deze avond bent u te gast bij zijn directe nazaat, Jennine Staring en haar echtgenoot Evert-Kees van de Plassche die vanaf 2005 De Wildenborch bewonen en er het beheer over voeren. Het college begint met een korte ontgang in de hal van het kasteel, waar uitleg wordt gegeven over de bouwgeschiedenis vanaf de middeleeuwen tot nu en over de rol van de familie Staring daarin. Daarna volgt een wandeling door de tuinen die in Engelse landschapsstijl zijn aangelegd. Het college eindigt in het koetshuis, waar zal worden ingegaan op de vraag wat het betekent om in deze tijd een dergelijk cultureel erfgoed te exploiteren en te onderhouden. Het college biedt ruimschoots mogelijkheid tot het stellen van vragen.

Sinds maart 2005 bewonen en beheren Jennine en Evert-Kees van de Plassche-Staring landgoed de Wildenborch. De Wildenborch is ondergebracht in een familiestichting. Jennine is voorzitter van het bestuur, Evert-Kees is penningmeester. Jennine heeft daarnaast – onder haar meisjesnaam – een groot aantal kinderboeken op haar naam staan. Ook nu schrijft zij nog regelmatig kinderboeken en korte verhalen.

Evert-Kees van de Plassche is jarenlang werkzaam geweest in de (educatieve) uitgeverij, onder meer bij Wolters Kluwer en bij Kwintessens. Daarnaast was hij tot voor kort voorzitter van de stichting Particulier Historische Buitenplaatsen en is hij werkzaam als personal coach.

09.10

Van 19.30 tot 21.30 uur
Locatie: Historisch Museum de Scheper, Hagen 24, 7151 CA Eibergen

Een college in twee delen

350 jaar Achterhoek/ Maak kennis met twee grote Achterhoekers

College door Arend Heideman en Ben Wagenvoort

‘Waar iemant duisent vreugden soek / Mijn vreugt is in dees’ achter-hoek.’ Dit zijn de bekendste regels van dichter/ dominee Willem Sluiter (1627-1673). Hij publiceerde ze 350 jaar geleden, in een lang gedicht. De streeknaam Achterhoek is er weliswaar niet van afgeleid, maar heeft er wel raakvlakken mee. Sluiter is in Niende geboren en was bijna twintig jaar dominee in Eibergen. Hij hief een lofzang aan op het eenvoudige buitenleven. Zijn werk, waarin de geest van de Moderne Devotie doorklinkt, was een paar eeuwen zeer populair en werd vele malen herdrukt. Geen betere plek voor dit college dan Museum de Scheper in Eibergen dat de grootste collectie ter wereld bezit van zijn werk. Zeker nu er in het museum een expositie is ingericht die is gewijd aan deze grote Achterhoeker.

Arend J. Heideman (Gelselaar, 1948) was dagbladjournalist. Daarnaast deed hij veel aan historisch en cultuurhistorisch onderzoek en schreef hij diverse boeken over deze onderzoeken. Zo verschenen van hem De Graafschapper; Van ideaal tot kruidentierswaar, Bentheimer putten; Van levensbron tot tuindecoratie en Dorp zonder zwaluwegewelf. Voor zijn in 2007 verschenen boek Willem Sluiter anno nu; De kleine Icauwert richtte hij een uitgeverij op met de internet-site www.willemsluiter.nl, die later uitverkoop tot permanente informatiepunt. In het boek Van achter-hoek tot Achterhoek dat in het kader van de manifestatie Willem Sluiter en 350 jaar Achterhoek verscheen, zijn ook enkele artikelen van hem opgenomen.

De viering van 350 jaar Achterhoek verbindt ook twee grote Achterhoekers opnieuw met elkaar: dichter en dominee Willem Sluiter en de schrijver Hendrik Willem Heuvel. Heuvel schreef een eeuw geleden een boek over Sluiter. Een oude luisterstuk aan. Bezitter van die gedichtenbundel was Heuvels overgrootvader Hendrik Koelman. Recent is deze bundel herontdekt en officieel overgedragen aan museum De Lebberbrugge in Borsculo. De studiegroep Hendrik Willem Heuvel begeleidde de overdracht met een cultureel evenement. Leden van de studiegroep raakten er de laatste jaren steeds meer van doordrongen hoe poëtische Heuvel was ingesteld.

Ben Wagenvoort (Vorden, 1945) was leraar economie in het voortgezet onderwijs. Hij is medeoprichter van de Larense Heuvel Werkgroep en lid van de Borsculose Heuvel Studiegroep. Hij geeft regelmatig presentaties over leven en werk van 'meester' Heuvel!

23.10

Van 19.30 tot 21.30 uur
Locatie: Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers, IJsselkade 13, 7001 AN Doetinchem

De Achterhoek weer mooi/ Het kwetsbare coulissenlandschap

College door André Kaminski

Onze Achterhoek is befaamd om zijn coulisselandschap. Maar de kwaliteit van dit landschap staat ook onder druk. En wat is nu het specifieke Achterhoeks coulisselandschap? Als we wat beter de ontstaansgeschiedenis en ontwikkeling begrijpen, is het makkelijker om ons landschap 'te lezen'. Als de oprichter en voorzitter van de Stichting Achterhoek weer Mooi (StAM), medeauteur van het boek Landschappelijk ondernemen in de Achterhoek en initiatiefnummer van de Cursus Lezen historisch kaartmateriaal is André Kaminski een deskundige die natuur, landschap en cultuurhistorie verbindt met de streekidentiteit en de vermarkting van het Achterhoeks product. U zult zien dat u ook met trots de ambassadeur kunt zijn voor bewoners en bezoekers van de mooie Achterhoek.

André Kaminski (1965, Millewoud) studeerde administratie en bedrijfsrekening, maar is sinds tussende afgeleid door de natuur. Zijn vervolgstudies (Milieukunde en Bos- en Natuurbeheer leerden hem een balans te zoeken tussen economie en ecologie. Van 2002 tot 2013 werkte hij als directeur van Stichting Staring Advies, nu als zelfstandig ondernemer. Als vrijwilliger richtte hij in 2008 de Stichting Achterhoek weer Mooi (StAM) op. De stichting zet zich in voor de zogenaamde landschapsmonumenten, bijzondere elementen in het 'gewone boerenland' van Achterhoek en Liemers.

06.11

Van 19.30 tot 21.30 uur
Locatie: Nationaal Onderduikmuseum, Markt 12-16, 7121 CS Aalten

Palet van verzet/ Moedige vrouwen, vroeger en nu

College door Dineke Stam

In dit college staan de vrouwen centraal die in de 20e eeuw op cruciale momenten in verzet kwamen om onrecht of onderdrukking tegen te gaan. Leidraad voor het college zal de tentoonstelling *Palet van Verzet* vormen die te zien is in het Nationaal Onderduikmuseum te Aalten. In deze (reizende) tentoonstelling worden veertien van deze moedige vrouwen gepresenteerd die hebben gestreden voor vrouwenemancipatie, kiesrecht en het recht op abortus. Vijf vrouwen van deze groep waren tijdens de Tweede Wereldoorlog betrokken bij het verzet. In het tweede deel van het college wordt de tentoonstelling bezocht en zal aandacht worden besteed aan de moedige vrouwen die het in de Achterhoek aandurfden tegen de Duitse bezetter op te staan.

Dineke Stam (Dinxperlo, 1958) is historica, onderzoeker, publicist en tentoonstellingsmaker. Ze werkte bij het Anne Frank Huis, was projectleider InterCulturele Programma's Erfgoedbreed bij de Museumvereniging en bestuurder van het Verzetmuseum Amsterdam. Als zelfstandige werkt ze aan InterCulturele Museum- en Erfgoed Projecten, onder meer over slavernijgeschiedenis. De inleiding voor het boek van Simone Jacobs *Palet van Verzet. Moedige vrouwen toen en nu* en de gelijknamige tentoonstelling zijn van haar hand.

27.11

Van 19.30 tot 21.30 uur
Locatie: Stadion De Vijverberg, Lijsterbeslaan 101A, 7004 GN Doetinchem

Topsport in de Achterhoek/ Het maatschappelijk belang van een voetbalclub

College door Hans Martijn Ostendorp

Dit college gaat over het belang van topsport in de Achterhoek. Met name Eredivisieclub Betaald Voetbal De Graafschap vervult een belangrijke verbindende rol; algemeen directeur Hans Martijn Ostendorp zal vertellen waarom De Graafschap meer is dan voetbal en hoe de club en haar directeuren kunnen ingezet als maatschappelijk instrument. Daarnaast zal hij kort vertellen over de overgang van het burgemeesterschap naar zijn huidige functie als algemeen directeur van een betaald voetbalclub. Het college wordt afgesloten met een rondleiding door het stadion.

Hans Martijn Ostendorp (Dinxperlo, 1969) is sinds 1 september 2017 algemeen directeur van Betaald Voetbal De Graafschap BV. Na een carrière in de bedrijfsleven werd hij in november 2006 namens het CDA wethouder in het college van B&W van gemeente Aalten. In april 2009 volgde zijn benoeming tot burgemeester van de Utrechtse gemeente Bunnik. Deze functie heeft hij bekleed tot zijn overstap naar De Graafschap in de zomer van 2017.

Tot ziens bij het Achterhoek College!

Kosten deelname

De kosten bedragen € 200,- (inclusief BTW) voor het gehele college inclusief koffie/thee en fris, afsluitende bijeenkomst en certificaat. Er volgt geen restitutie bij het niet volgen van een college.

Certificaat

Er wordt een certificaat verstrekt als tenminste vijf avonden bij het college gevolgd zijn.

Aanmelden

Het Achterhoek College heeft plaats voor maximaal dertig deelnemers. U kunt zich aanmelden tot 6 september door een e-mail te sturen naar info@ecal.nu. U kunt ook bellen naar 0314-787078. Wij nemen contact met u op na het sluiten van de inschrijvingperiode.

Gehele college of onderdelen

Mocht er na sluiting van de inschrijving nog plek zijn, kunnen in overleg ook een of meerdere colleges bezocht worden. De deelnamekosten bedragen in dat geval € 40,- (inclusief BTW) per avond.

Alle deelnemers die de gehele leergang 2018 hebben gevolgd, ontvangen een gratis jaarabonnement op Oer, cultuurhistorisch tijdschrift van Achterhoek en Liemers.

Het Achterhoek College wordt mede mogelijk gemaakt door het Cultuur- & Erfgoedpact Achterhoek. Dit pact, een initiatief van negen Achterhoekse gemeenten en provincie, streeft naar versterking van de culturele identiteit en leefbaarheid van de Achterhoek met als dragers cultuur, erfgoed en amateurkunst. Het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers is één van de vijf coördinatoren van het pact.

Het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (ECAL) richt zich op de streekcultuur en -historie van de Achterhoek en de Liemers. Naast het beheer van archieven en collecties is het Erfgoedcentrum een informatie- en kenniscentrum op het gebied van de regionale identiteit van de Achterhoek en de Liemers. Het faciliteert inwoners bij hun zoektocht naar de (eigen) identiteit in verleden, heden en toekomst en stimuleert hen daar kracht en energie uit te halen. Daartoe biedt het Erfgoedcentrum een breed programma waarin talloze activiteiten zijn opgenomen. Zie www.ecal.nu voor meer informatie.

